

PLATFORMA — PROGRAM DIN 6 SEPTEMBRIE 1941

Instaurată la 6 septembrie 1940, dictatura antonesciană a lichidat toate drepturile și libertățile democratice.

Pe plan extern, România a fost remorcată la carul Germaniei hitleriste și împinsă, la 22 iunie 1941, în războiul antisovietic.

Împotriva dictaturii antonesciene se pronunțau : clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea democratică, mica și mijlocia burghezie, precum și o parte a marii burghezii afectată de acapararea bogățiilor țării de către Germania hitleristă. Practica a demonstrat că forța cea mai consecventă și mai dinamică a mișcării de rezistență din România a fost clasa muncitoare.

La câteva săptămâni după declanșarea războiului antisovietic, prin circulara din 8 iulie 1941, P.C.R. și-a definit astfel poziția principială față de situația creată : „Sarcina și răspunderea istorică a Partidului Comunist din România față de poporul român constă în organizarea luptei alături de marele popor sovietic și celelalte popoare cătropite, pentru *zdrobirea* fascismului sîngeros german, a slugilor sale din toate țările, pentru *alungarea* ocupanților fasciști din România, pentru *doborîrea* bandei de trădători de la cîrma țării în frunte cu generalul Antonescu, pentru eliberarea țării de sub jugul sîngeros german, pentru victoria Uniunii Sovietice, pentru România *liberă și independentă*“. În Circulara din 8 iulie 1941, P.C.R. formula ideea constituirii „*frontului unic național* al poporului român împotriva ocupanților fasciști și a clicii militaro-fasciste în frunte cu trădătorul Antonescu“.

Pentru a coordona acțiunile tuturor forțelor interesate în înlăturarea dictaturii antonesciene și încetarea războiului antisovietic, pentru a da o perspectivă clară mișcării de rezistență din România, P.C.R. a elaborat *Platforma-program* din 6 septembrie 1941, intitulată sugestiv *Lupta poporului român pentru libertate și independență națională*.

Textul

(...) „În interesul creării frontului unic național, Comitetul Central al Partidului Comunist din România propune următoarea platformă :

1) *Incetarea războiului contra Uniunii Sovietice. Pace și luptă comună cu Uniunea Sovietică...*, cu țările democratice și cu toate popoarele iubitoare de libertate, împotriva hitlerismului cotropitor.

2) *Oprirea producției de război, a transporturilor de trupe, arme și muniții pentru războiul lui Hitler. Alungarea din țară a ocupanților hitleriști. Recucerirea libertății și independenței naționale a României.*

3) *Răsturnarea guvernului și regimului militaro-hitlerist trădător de țară, în frunte cu Antonescu, sluga lui Hitler. Pentru un guvern al independenței naționale, format din reprezentanții tuturor forțelor patriotice.*

4) *Impotriva dictatului hitlerist dela Viena asupra Ardealului...*

6) *...Arestarea și pedepsirea vinovaților trădători de țară, care au aruncat poporul român în războiul pentru Germania hitleristă...*

Partidul Comunist din România propune *lupta comună* a tuturor partidelor, grupărilor, persoanelor politice și tuturor patrioților români pentru realizarea *Frontului unic național* al poporului român contra ocupanților hitleriști și slugilor lor trădătoare din țară, pentru cucerirea cerințelor din *Platformă*, care sînt cerințele comune și cele mai arzătoare ale poporului român.

Partidul Comunist din România *e gata să colaboreze cu toate partidele, grupările, persoanele politice și cu toți patrioții români* pentru realizarea oricărei revendicări din *Platformă*, punînd ca singurul criteriu al colaborării: atitudinea față de ocupanții hitleriști, de slugile lor trădătoare de țară și de războiul criminal contra Uniunii Sovietice.

Circulara Comitetului Central din 8 iulie subliniază importanța realizării unității de luptă și a *frontului unic al clasei muncitoare ca bază a Frontului unic național* împotriva fascismului cotropitor și pentru eliberarea națională a poporului român. Comuniștii trebuie să lucreze la crearea frontului unic al clasei muncitoare în întreprinderi, cu muncitorii social-democrați, național-țărăniști și fără de partid. Însă în același timp, trebuie realizat frontul unic și cu Partidul Social-Democrat, cu conducătorii săi centrali și locali împotriva fascismului, dușmanul comun.

Toți membrii partidului nostru, simpatizanții lui și toți patrioții iubitori ai libertății și independenței poporului român trebuie să aducă la cunoștința maselor *Platforma*, în uzine, birouri, cartiere, la vecini, în sate și peste tot, pentru frontul unic național al poporului român și pentru realizarea cerințelor cuprinse în *Platformă*.

Comuniștii trebuie să lege popularizarea *Platformei* cu popularizarea tradițiilor de luptă pentru dezrobirea poporului român, împotriva imperiului german din veacurile 17, 18, 19 și din timpul războiului din 1916—1918. (...)

Comuniștii trebuie să popularizeze frontul unic al tuturor popoarelor iubitoare de libertate în frunte cu Uniunea Sovietică, împotriva fascismului german și aliaților săi, pentru salvarea omenirii.

Comuniștii, în interesul frontului unic național, pentru zdrobirea fascismului cotropitor, pentru cucerirea drepturilor și libertăților democratice

și cetățenești, a independenței poporului român, renunță la orice lozincă sau acțiune care ar putea să-i despartă de celelalte partide și grupări politice care sînt pentru dezrobirea națională a poporului român. Însă ei *nu* renunță la programul lor, la propagarea programului lor și a lozincilor finale. (...)

Comitetul Central subliniază pentru membrii săi necesitatea luptei concrete împotriva hoardelor hitleriste prin sabotaj și lupta de partizani.

Împiedicarea producției de război, a transportului de muniții, arme și armate pentru asupritorii sîngeroși ai poporului român, pentru războiul lui Hitler, lupta cu arma în mîna împotriva armatei lui Hitler e datoria fiecărui patriot român. Sabotajul și luptele de partizani ale poporului român care iubesc libertatea și independența poporului român grăbesc zdrobirea ocupanților hitleriști și și eliberarea țării (...)

(*Documente din istoria Partidului Comunist din România*, ediția a II-a, Editura pentru literatură politică, 1953, pp. 346—351).

Comentariu istoric

În *Platforma-program* din 6 septembrie 1941, P.C.R. a făcut o amplă analiză a situației interne și internaționale, în funcție de care și-a stabilit linia strategică și tactică.

Chiar într-o perioadă de succese militare ale Germaniei, P.C.R. a prevăzut că agresorii fasciști se vor izbi de „frontul unic al întregii omeniri progresiste” și, pînă la urmă, vor fi zdrobiți.

În cadrul luptei forțelor înaintate împotriva fascismului, poporul român își avea un loc bine stabilit, determinat de situația sa concret-istorică. Înțelegînd că în România se creaseră condiții pentru o nouă regrupare a forțelor politice, că exista o bază obiectivă pentru realizarea unei largi coaliții a forțelor politice patriotice, P.C.R. își asuma misiunea istorică de a organiza și conduce lupta maselor pe drumul eliberării și al independenței patriei.

Platforma-program sintetiza dezideratele vitale ale poporului român: încetarea războiului împotriva Uniunii Sovietice și lupta pentru înfrîngerea Germaniei hitleriste; recucerirea libertății și independenței naționale; răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și formarea unui guvern alcătuit din reprezentanții tuturor forțelor patriotice; anularea dictatului de la Viena și reunirea nordului Transilvaniei la România; arestarea și pedepsirea vinovaților trădători de țară.

Fără a renunța la obiectivul său final — construirea socialismului și comunismului —, P.C.R. a hotărît să renunțe la orice lozincă sau acțiune care ar putea să-l despartă de celelalte grupări politice care erau pentru eliberarea națională a poporului; acest fapt ilustra capacitatea partidului de a se debarasa de anumite tendințe stîngiste, sectare, într-un moment de răscruce din istoria României.

Răsturnarea dictaturii antonesciene, încetarea războiului antisovietic, recucerirea independenței patriei erau concepute ca rezultatul acțiunii unite a întregului popor, nu numai al unui partid sau clase sociale.

Înțelegînd că în această luptă clasa muncitoare avea rolul hotărîtor, P.C.R. milita pentru făurirea frontului unic muncitoresc, care trebuia să fie nucleul în jurul căruia să se adune toate celelalte forțe politice patriotice.

P.C.R. nu se mulțumea să formuleze un program, ci acționa nemijlocit pentru răspîndirea lui în mase și pentru mobilizarea acestora la luptă. Comuniștilor li se cerea „să lege popularizarea Platformei cu popularizarea tradițiilor de luptă pentru dezrobirea poporului român”, ceea ce evidențiază, încă odată, că P.C.R. era continuatorul firesc al luptei seculare a poporului nostru pentru independență națională și dreptate socială.

Principalele forme de luptă preconizate de P.C.R. erau sabotarea producției de război, a transporturilor de muniții, armament și militari, lupta cu arma în mîna, în cadrul unor formațiuni de partizani, împotriva ocupanților hitleriști.

Indicații metodice

Platforma-program din 6 septembrie 1941 va fi utilizată la lecția privind România în perioada dictaturii militarofasciste și a războiului antisovietic, subliniindu-se că aceasta a constituit un document fundamental al mișcării de rezistență din țara noastră, ea sintetizînd principalele obiective ce se aflau în fața poporului român și modalitățile de îndeplinire a lor. De asemenea, la lecția consacrată insurecției naționale antifasciste armate se va sublinia consecvența cu care P.C.R. a acționat pentru materializarea dezideratelor înscrise în *Platforma-program* din 6 septembrie 1941. În fond, documentele ulterioare ale P.C.R. (Rezoluția C.C. al P.C.R. din ianuarie 1942 intitulată *Picirea sau salvarea poporului român*, manifestul *Către poporul român* din 22 iunie 1942, hotărîrea C.C. al P.C.R. din iunie 1943 privind încheierea frontului patriotic antihitlerist etc.) au explicat și dezvoltat ideile cuprinse în *Platforma-program* din 6 septembrie 1941.

Analizînd platformele-program pe baza cărora s-au creat Frontul Patriotic Antihitlerist (toamna anului 1943), Frontul Unic Muncitoresc (aprilie 1944), Coaliția Național-Democratică (mai 1944), Blocul Național-Democratic (iunie 1944), vom observa lesne că acestea cuprindeau, în esență, ideile înscrise în *Platforma-program* elaborată de C.C. al P.C.R. la 6 septembrie 1941.

Larga coaliție de forțe politice care s-a realizat în cadrul unui proces îndelungat, prin învingerea multor obstacole, a constituit factorul determinant al succesului în lupta pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. În sistemul de alianțe încheiate, P.C.R. era organizația de contact între toate grupările politice, catalizatorul și dinamizatorul lor.

Victoria insurecției naționale antifasciste armate din august 1944 a demonstrat justetea tacticii P.C.R. de coalizare a tuturor forțelor politice interesate în lupta pentru doborîrea dictaturii antonesciene și scoaterea României din războiul antisovietic, pentru eliberarea patriei, în conformitate cu prevederile *Platformei-program* din 6 septembrie 1941.